

پژوهشنامه انقلاب اسلامی

سال هفتم، شماره چهاردهم، تابستان ۱۳۸۷

صص ۱۸۷-۱۶۳

بررسی راههای نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) به مثابه الگوی زنان امروز در بین دختران دانشگاهی از دیدگاه اساتید حوزه و دانشگاه

فرهاد شفیق پور* و سید اصغر محمودآبادی**

* دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات

و عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد محلات

** دانشیار گروه تاریخ دانشگاه اصفهان

چکیده

هدف از این تحقیق، بررسی راههای نهادینه سازی و الگوپذیری رفتارهای حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دانشجویان دختر دانشگاهها می باشد. اطلاعات آماری این تحقیق شامل جمعیت آماری اعضای هیأت های علمی دانشگاههای آزاد شهرستان اراک و مدرسین حوزه علمیه آن شهر می باشد. نظرات استادان حوزه و دانشگاه، در مورد موضوع از لحاظ آماری مورد تجزیه تحلیل و مقایسه قرار گرفت و متغیرهای مربوط به جنسیت، سابقه تدریس و مکان تدریس در نظر گرفته شد.

در مجموع نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که عوامل مربوط به انگیزش، فرهنگ و تعلیم و تربیت، نقش عمده‌ای ($P < 0/01$) در نهادینه‌سازی و الگوپذیری رفتارهای حضرت فاطمه (س) در بین دختران دانشجوی دانشگاهی ایفا می‌نماید.

واژه‌های کلیدی: راه‌های نهادینه‌سازی رفتار، الگوی زنان امروز، رفتار حضرت زهرا (س)، نظرات اساتید حوزه و دانشگاه.

مقدمه

هر چه از آدمی سر می‌زند، بر الگویی استوار است. در صورتی که الگو، درست، صحیح و کامل باشد، در نتیجه رفتار نیز به صورت صحیح شکل گرفته و موجب رشد و حرکت انسان می‌شود، تا جایی که رو به سوی انسان کامل قرار می‌گیرد. یکی از راه‌های رسیدن به انسان کامل، شناخت افرادی است که عینیت داشته و مطمئن هستیم آنها آن چنان که اسلام و قرآن می‌خواهد، ساخته شده‌اند و وجود عینی انسان‌های کامل اسلامی هستند.

انسان کامل اسلامی فقط یک انسان ایده‌آل، خیالی و ذهنی نیست که هیچ وقت در خارج از ذهن وجود پیدا نکرده باشد. تعلیم و تربیت در اسلام (شهید مطهری، ۱۳۶۷، ص ۱۴۸)، فرهنگ‌های لغت، واژه الگو را «نمونه، طرح، شکل چیزی که خیاط از روی آن چیزی را می‌برد و می‌سازد» معنی کرده‌اند (فرهنگ عمید، ۱۳۶۶، ص ۱۳۴). در قرآن کریم از عنوان «اسوه» استفاده شده است. بهر حال سؤالی که باید در اینجا مطرح کرد این‌که چرا حضرت زهرا (س)، اسوه و الگو شده و لایق اقتداء و پیروی گردیده‌اند؟ در پاسخ بایستی به مطالعه منابع اسلامی مراجعه کرد.

امام علی (ع) درباره اطاعت از فرامین خداوند که نتیجه ایمان به ذات مقدس پروردگار عالم است. می‌فرماید: «بحسن الطاعة يعرف الاخبار» یعنی «در سایه خوب اطاعت کردن از خداوند، نیکان و خوبیان شناخته می‌شوند» (ترجمه فالی، ۱۳۶۸، ص ۸۰). پیامبر اسلام هم فرموده‌اند: «خیر الناس، من انتفع به الناس» یعنی «بهترین و با ارزش‌ترین افراد کسی است که مردم از وجود او سود و بهره‌ای دریافت کرده‌اند.» (مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۲، ص ۲۳۰). پیامبر (ص) در مورد

حضرت فاطمه(س) با توجه به ارزشهای بلند معنوی و مقام رفیع و درخشان ایشان می‌فرماید: «فاطمه بضعه منی، من سرها فقد سرنی، و من ساءها فقد سائنی، فاطمه اعزالناس علی» یعنی «فاطمه(س) پاره تن من است، هرکسی او را خوشحال کند، مرا خوشحال کرده و هرکسی به او بدی کند، به من بدی کرده، زیرا فاطمه(س) نزد من عزیزترین افراد است» (همان منبع، ج ۴۳، ص ۲۳).

همچنین آن حضرت در مورد حریم و مقام فاطمه زهرا(س) می‌فرماید: «ان الله لیغضب لغضب فاطمه، و یرضی لرضاهها» یعنی «به راستی که بخاطر خشم و غضب فاطمه زهرا(س)، خداوند حتماً خشمناک می‌شود و نیز به خاطر رضایت و خورسندی او، پروردگار عالم خورسند می‌گردد» (متقی هندی، کنزالعمال، ج ۲، ص ۱۱۱). فاطمه(س) در نزد خداوند دارای نه اسم بدین ترتیب می‌باشد: فاطمه، صدیقه، مبارکه، طاهره، زکیه، راضیه، مرضیه، محدثه و زهرا(همان منبع، ص ۱۰).

ایشان از همه خصلت‌های ارزشمند برخوردارند. فکر و اندیشه زهرا(س)، در روش صحیح زندگی، تربیت فرزندان سالم و صحیح، شیوه مطلوب خانه‌داری و شوهرداری، همسایه‌داری، آموزش و راهنمایی دیگران، رفتار با دیگران و شیوه دفاع از کیان اسلام به گونه‌ای بوده که مورد تأیید اولیای دین و بسیاری از دانشمندان قرار گرفته است.

درباره علم و دانش ایشان می‌توان به سخنرانی و خطبه عمیق و عالمانه‌ای که در مسجد مدینه در میان جمعیت بیان داشته‌اند، اشاره کرد (عذرا، انصاری، ۱۳۷۲، ص ۲۱۱) همه موارد یاد شده مشخص می‌کند که پیروی و تبعیت از شخصیت بزرگواری چون ایشان، با ارزش محسوب می‌شود. برای آنکه فکر و فرهنگ اندیشه ناب فاطمه زهرا(س) بتواند الگوی هر زن مسلمان بویژه دختران جوان تحصیل کرده قرارگیرد، باید بعنوان شاخص‌های یک دختر یا زن نمونه به آنها توجه کرد. مثلاً شاخص‌های فرهنگی، اخلاقی، فکری، رفتاری و اجتماعی.

بدون تردید برای حفظ کیان انسانی زن، مصونیت عفاف و اخلاق زن، حفظ آرامش و سلامت فکر و جسم زن و بالاخره تحکیم کانون مقدس خانواده و تعالی ازسهای اخلاقی، معنوی و

فرهنگی جامعه، حفظ حجاب زن واجب است. «خيار خصال النساء شرار خصال الرجال» یعنی «بهترین خصلتها و خوبیهای زنان همان بدترین خصلت‌های مردان است، یعنی چیزهایی که برای زن بهترین خصلت است، برای مرد بدترین خصلت است، الزهو (تکبر)، والجبین (ترسو بودن)، و البخل (بخیل و ممسک بودن)، در نهج البلاغه آمده است که بهترین خلق و خوی زن است (نهج البلاغه، ترجمه دشتی، ۱۳۷۹). از آیات قرآنی که دلالت بر فضل و کمال فاطمه زهرا(س) دارد، آیه «مرج البحرين يلتقيان» (سوره الرحمن، آیه ۲۰) است. بارزترین ویژگی اخلاقی و رفتاری ایشان، صداقت، راست اندیشی و درست گفتاری می‌باشد.

«عایشه» همسر پیامبر (ص) هم می‌گوید: «ما رأيت احداً اصدق لهجة من فاطمه، الا ان يكون الذی ولدها» یعنی «من غیر از پیامبر (ص) هیچکس را از فاطمه زهرا(س) راستگوتر ندیده‌ام.» (الگوی زن، مسلمان، صادقی اردستانی، ۱۳۷۶، ص ۹۴). منابع تاریخی در خصوص ازدواج ایشان نقل می‌کنند که ازدواج او و حضرت علی(ع) با حداقل امکانات شکل گرفت و در کمال آرامش و در نهایت صفا و صمیمیت ادامه یافت (بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۲۰۱). حضرت علی(ع) و حضرت زهرا(س) زوجی هستند که نشان دادند از جنبه‌های مادی و ثروت به دنیا و مال آن بی‌اعتنا هستند (انسان کامل، شهید مطهری، ۱۳۷۱، ص ۱۹۴).

ایشان بر اساس یک احساس مسئولیت شدید الهی و اجتماعی، ساده‌زیستی را انتخاب می‌کنند، زنده‌پوشی همراه با زنده دلی برابر زرق و برق مادیت و مظاهر رسوای روح کش و مبتذل که افراد زیادی را به چاه نیستی و دره مخوف هلاکت و تباهی کشانده است، ترجیح می‌دهند. از لحاظ عبادی، فاطمه زهرا(س)، نمونه یک انسان عابد است.

شب زنده‌داری و مناجات با پروردگار عالم در میان آن همه کارهای سخت زندگی، روش زندگی ایشان بوده است. «حسن بصری» روایت کرده است، «ما كان في هذه الامة، اعبد من فاطمه، كانت تقوم حتى تتورم قدمها» یعنی «در میان امت اسلام، کسی از فاطمه زهرا(س) عبادت کننده‌تر وجود نداشت، زیرا آنقدر به نماز و عبادت می‌پرداخت که پاهای او متورم و آزرده می‌گردید» (مجلسی، بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۸۴).

به لحاظ اجتماعی می‌توان به حضور ایشان همراه رسول خدا(ص) در مراسم مباحه در سال نهم هجرت اشاره کرد(همان منبع، ص ۸۶). حضرت فاطمه زهرا(س) در میدانهای جنگ نیز شرکت داشتند. مثلاً در مورد جنگ «خندق» از علی(ع) روایت شده: «در حضر خندق من همراه پیامبر(ص) بودم که فاطمه(س) آمدند و در حالیکه تکه نانی بدست داشتند، آنرا بدست پدر خود دادند»(فاطمه زهرا(س)، رسولی محلاتی، ۱۳۷۵، ص ۱۱۲ و ۹۷).

از لحاظ رفتاری نه تنها عیب و نقص در رفتار حضرت فاطمه(س) مشاهده نمی‌شود، بلکه نمونه‌ای از رفتار یک انسان کامل را می‌توان در ایشان ملاحظه کرد. مثلاً حسین بن علی(ع) از مادر خود فاطمه(ع) روایت کرده، که او می‌گوید: «رسول خدا فرمودند: از بخل ورزیدن سخت پرهیزید زیرا بخل درختی است که در آتش زویده و شاخه‌های آن در دنیا آمده و هر کس به شاخه‌های این درخت‌های آتشین آویزان شود، در آتش سقوط می‌کند(نهج البلاغه، ترجمه دشتی، ۱۳۷۹)». نیز از فاطمه(س) روایت شده که ایشان فرمودند: آیا سخن رسول خدا را در «غدیر خم» فراموش کرده‌اید که فرمودند: «من کنت مولاه فعلی مولاه؟» و نیز فرمودند: انت منی به منزله هارون من موسی(الرحمانی، الهمدانی، ۱۳۶۹، ص ۲۷۲)

در مورد شرایط روزه، فاطمه زهرا(س) روایت می‌کنند که پیامبر(ص) فرمودند: هر کس روزه بگیرد و زبان و گوش و چشم و اعضای بدن خود را از گناه نگاه ندارد، از روزه گرفتن بهره کافی نمی‌برد(زندگی فاطمه(س)، رضوی، ۱۳۵۰). در موارد مختلف حضرت فاطمه(س)، نمونه الگویی یک زن مسلمان می‌باشد که در این مقوله کوتاه نمی‌گنجد و نیاز به بررسی جدی‌تر در یک مقاله صرفاً توصیفی - تحلیلی دارد، حال آن که در این مقاله که حاصل یک کار تحقیقی از نوع توصیفی - پیمایشی است، به دنبال ارایه نظرات کارشناسان و متخصصین و نیز راهکارهای حاصل از تحقیق پیرامون چگونگی نهادینه کردن خصلت‌های حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی هستیم.

هدف کلی تحقیق

شناسایی راه‌های نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

اهداف اصلی تحقیق

- ۱- عوامل آموزشی مؤثر بر نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.
- ۲- عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.
- ۳- عوامل انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

اهداف فرعی تحقیق

- ۱- بررسی نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب جنسیت، سابقه تدریس و محل تدریس مختلف.
- ۲- بررسی نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب جنسیت، سابقه تدریس و محل تدریس مختلف.
- ۳- بررسی نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب جنسیت، سابقه تدریس و محل تدریس مختلف.

سؤال اصلی تحقیق

- ۱- عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی چیست؟
- ۲- عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی چیست؟

۳- عوامل انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران

دانشگاهی چیست؟

فرضیات تحقیق

۱- بین نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل آموزشی، فرهنگی و انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب جنسیت مختلف، تفاوت وجود دارد.

۲- بین نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل آموزشی، فرهنگی و انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب سابقه تدریس مختلف، تفاوت وجود دارد.

۳- بین نظرات پاسخگویان در خصوص عوامل آموزشی، فرهنگی و انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب محل تدریس مختلف، تفاوت وجود دارد.

روش تحقیق

پژوهش حاضر از نوع توصیفی - پیمایشی است. در این پژوهش عوامل مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از دیدگاه اساتید حوزه و دانشگاه مورد مطالعه و مقایسه قرار می‌گیرد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه اساتید دانشگاهی آزاد اسلامی منطقه پنج کشور و نیز کلیه اساتید حوزه علمیه شهر اراک تشکیل می‌دهد.

روش نمونه‌گیری

پژوهش حاضر برای انتخاب اساتید دانشگاه از روش نمونه‌گیری خوشه تک مرحله‌ای استفاده کرده و در نهایت ۲۴۳ پرسشنامه توزیع شده بین اساتید هیأت علمی تمام وقت جمع‌آوری گردید. همچنین بین ۸۰ نفر از اساتید با تجربه حوزه، پرسشنامه جهت پاسخگویی، توزیع و

جمع‌آوری شد. ابزار تحقق پرسشنامه محقق ساخته حاوی بیست و سه سوالی پیرامون راههای نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی بوده که روایی^۱ آن به لحاظ محتوی تأمین شده و ضریب اعتبار آن براساس آلفای کرونباخ^۲ برابر $\alpha = 0/83$ بدست آمده است.

یافته‌های تحقیق

سوال اول تحقیق: عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه(س) در بین دختران دانشگاهی از نظر اساتید چیست؟

جدول شماره ۱: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید دانشگاه در خصوص عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

شماره سوال	اساتید دانشگاه		بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	میانگین	انحراف معیار
	عوامل آموزشی	فراوانی							
۱	دعوت از اساتید متخصص و محقق در خصوص تدریس فلسفه و عقاید حضرت زهرا(س)	فراوانی	۶۷	۱۰۲	۵۱	۸	۵	۳/۹۲	۰/۹۱۴
		درصد	۲۸/۸	۴۳/۸	۲۱/۹	۳/۴	۲/۱		
۲	استفاده از فیلم های آموزشی در خصوص تبیین کرامت زن از نظر حضرت زهرا(س)	فراوانی	۴۲	۱۲۷	۵۴	۱۰		۲/۸۶	۰/۷۵۲
		درصد	۱۸	۵۴/۵	۲۲/۲	۴/۳			
۳	استفاده از روشهای تدریس فعال مثل روش پرسش و پاسخ در خصوص بررسی خصوصیات رفتار حضرت زهرا(س)	فراوانی	۶۶	۱۱۴	۴۳	۱۰		۴/۱۰	۰/۸۰۶
		درصد	۲۸/۳	۴۸/۹	۱۸/۵	۴/۳			

۴	چاپ احادیثی از حضرت فاطمه(س) در اول جزوات دانشجویان	فراوانی	۵۶	۱۰۹	۵۶	۱۲		۲/۸۹	۰/۸۲۴
		درصد	۲۴	۴۶/۸	۲۴	۵/۲			
۵	معرفی کتابهایی در خصوص حضرت زهرا توسط اساتید	فراوانی	۶۶	۹۳	۶۸	۲	۴	۳/۹۲	۰/۸۷۲
		درصد	۲۸/۳	۳۹/۹	۲۹/۲	۹	۷		
۶	برگزاری کنفرانس و همایش علمی با موضوع الگوهای فکری، فرهنگی و رفتاری، اجتماعی حضرت زهرا(س)	فراوانی	۵۳	۹۹	۷۵	۴	۳	۳/۸۴	۰/۸۲۱
		درصد	۲۲/۷	۴۲/۵	۳۲/۲	۱/۷	۹		
۷	هدایت دانشجویان جهت کارهای تحقیقاتی پیرامون زندگانی حضرت زهرا(س)	فراوانی	۵۹	۱۱۳	۵۸	۳		۲/۹۷	۰/۷۴۵
			۲۵/۳	۴۸/۵	۲۴/۹	۱/۳			

طبق اطلاعات جدول فوق، بیشترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد و مربوط به گویه شماره سه (استفاده از روش‌های تدریس فعال مثل روش پرسش و پاسخ در خصوص بررسی خصوصیات رفتاری حضرت زهرا(س) با ۷۷/۲٪ و کمترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره دو (استفاده از فیلم‌های آموزشی در خصوص تبیین کرامت زن از نظر حضرت زهرا(س)) ۵۶/۳٪ می‌باشد.

میانگین نمره دانشجویان در زمینه گویه‌های مربوط به عوامل آموزشی بین ۳/۸۴۵ تا ۴/۱۰۲ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر اساتید دانشگاه، عوامل آموزشی یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی موثرند.

سوال اول تحقیق: عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه(س) در بین

دختران دانشگاهی از نظر اساتید حوزه چیست؟

جدول شماره ۲: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید حوزه در خصوص عوامل آموزشی موثر در

نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

شماره سوال	عوامل آموزشی		اساتید دانشگاه				انحراف معیار	
	بسیار کم	بسیار کم	متوسط کم	زیاد	بسیار زیاد	بسیار زیاد		
۱	۰/۷۷۹	۳/۷۷	۱	۳۲	۳۱	۱۶	فراوانی	دعوت از اساتید متخصص و محقق در خصوص تدریس فلسفه و عقاید حضرت زهرا(س)
			۱/۳	۴۰	۳۸/۸	۲۰	درصد	
۲	۰/۷۹۵	۳/۵	۸	۳۱	۳۴	۷	فراوانی	استفاده از فیلم‌های آموزشی در خصوص تبیین کرامت زن از نظر حضرت زهرا(س)
			۱۰	۳۸/۸	۴۲/۵	۸/۸	درصد	
۳	۰/۷۲۸	۳/۷۷	۱	۲۹	۳۷	۱۳	فراوانی	استفاده از روشهای تدریس فعال مثل روش پرسش و پاسخ در خصوص بررسی خصوصیات رفتار حضرت زهرا(س)
			۱/۳	۳۶/۳	۴۶/۳	۱۶/۳	درصد	
۴	۰/۶۹۷	۳/۷۱	۳	۲۵	۴۴	۸	فراوانی	چاپ احادیثی از حضرت فاطمه(س) در اول جزوات دانشجویان
			۳/۸	۳۱/۳	۵۵	۱۰	درصد	
۵	۰/۹۸۸	۳/۶۸	۷	۲۲	۳۲	۱۷	فراوانی	معرفی کتابهایی در خصوص حضرت زهرا توسط اساتید
			۸/۸	۲۷/۵	۴۰	۲۱/۳	درصد	
۶	۰/۹۲۷	۳/۵	۵	۳۱	۳۱	۱۰	فراوانی	برگزاری کنفرانس و همایش علمی یا موضوع الگوهای فکری، فرهنگی و رفتاری، اجتماعی حضرت زهرا(س)
			۶/۳	۳۸/۸	۳۸/۸	۱۲/۵	درصد	
۷	۰/۹۳۳	۳/۸۳	۸	۱۸	۳۳	۱۲	فراوانی	هدایت دانشجویان جهت کارهای تحقیقاتی پیرامون زندگانی حضرت زهرا(س)
			۱۰	۲۲/۵	۴۱/۳	۲۶/۳	درصد	

طبق اطلاعات جدول فوق، بیشترین درصد پاسخهای در سطح زیاد و بسیار زیاد و مربوط به گویه شماره هفت (هدایت دانشجویان جهت کارهای تحقیقاتی پیرامون زندگانی حضرت زهرا(س)) با ۶۷/۶٪ و کمترین درصد پاسخها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره دو (استفاده از فیلمهای آموزشی در خصوص تبیین کرامت زن از نظر حضرت زهرا(س)) با ۵۱/۳٪ می باشد. میانگین نمره دانشجویان در زمینه گویه های مربوط به عوامل آموزشی بین ۲/۵ تا ۳/۸۳۷ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر اساتید حوزه، عوامل آموزشی یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی مؤثرند.

سوال دوم تحقیق: عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از نظر اساتید دانشگاه چیست؟
 جدول شماره ۳: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید دانشگاه به عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

شماره سوال	عوامل آموزشی		اساتید دانشگاه				
	فراوانی	درصد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	میانگین
۸	دعوت از شخصیت ها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت زهرا(س) به عنوان الگوی زن مسلمان	۳۸	۱۲۱	۵۹	۱۲	۳	۳/۷۶
		۱۶/۳	۵۱/۹	۲۵/۳	۵/۲	۱/۳	
۹	برگزاری مسابقات مقاله نویسی درباره ویژگیها و خصوصیات حضرت فاطمه(س)	۳۶	۷۷	۹۷	۲۰	۳	۳/۵۱
		۱۵/۵	۲۳	۴۱/۶	۸/۶	۱/۳	
۱۰	دعوت از مداحان خوش نوا و خوش صدا جهت نوحه سرایی در ایام فاطمیه	۴۳	۸۰	۸۲	۲۴	۴	۳/۵۷
		۱۸/۵	۴۲/۳	۳۵/۲	۱۰/۳	۱/۷	

۰/۱۸۷۵	۳/۶	۲	۲۳	۷۳	۱۰۳	۳۲	فراوانی	برپاداشتن جشن ولادت حضرت زهرا(س) و گرمی داشتن آن بستم رجب
		۹	۹/۹	۳۱/۳	۴۴/۲	۱۳/۷	درصد	
۰/۱۸۵۳	۳/۵۴	۴	۱۳	۹۲	۹۳	۳۱	فراوانی	ترویج مراسم روضه خوانی در ایام فاطمیه در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی
		۱/۷	۵/۶	۳۹/۵	۸۸	۱۳/۳	درصد	
۱/۰۵	۳/۵۷	۱۱	۲۴	۶۸	۳۷/۸	۴۲	فراوانی	تهیه نوارهایی در خصوص روضه‌های حضرت زهرا(س) و در اختیار دانشجویان قرار دادن
		۴/۷	۱۰/۳	۲۹/۲	۸۱	۱۸	درصد	
۰/۹۷۶	۳/۴۶	۵	۲۴	۸۰	۳۴/۸	۴۳	فراوانی	چاپ احادیث حضرت فاطمه به صورت پوسته‌های جذاب و نصب آن در تابلو اعلانات
		۲/۱	۱۰/۳	۳۴/۸	۸۳	۱۸/۵	درصد	
۰/۹۹۹	۳/۶۳	۹	۲۵	۸۳	۳۶/۵	۳۵	فراوانی	تهیه نمایشنامه هایی در خصوص زندگی حضرت زهرا(س)
۰/۱۸۹۱		۲/۹	۱۰/۷	۳۶/۵	۷۳	۱۵	درصد	
			۲۶	۷۳	۱۳/۳	۲۹	فراوانی	اقدام به برگزاری نمایشگاه کتاب در خصوص طرز تفکر و فرهنگ و اخلاق حضرت فاطمه(س)
			۱۱/۲	۱۳/۳		۱۶/۷	درصد	

طبق اطلاعات جدول فوق، بیشترین درصد پاسخ‌ها زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره هشت (دعوت از شخصیت‌ها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت فاطمه(س)) بعنوان الگوی زن مسلمان) با ۶۸/۲٪ و کمترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره نه (برگزاری مسابقت مقاله نویسی درباره ویژگی‌ها و خصوصیات حضرت زهرا(س)) با ۴۸/۵٪ می‌باشد. میانگین نمره پاسخگویان در خصوص گویه‌های مربوط به عوامل فرهنگی بین

۳/۴۶۳ تا ۳/۷۶۸ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر اساتید دانشگاه عوامل فرهنگی یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی مؤثر است.

سوال دوم تحقیق: عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از نظر اساتید حوزه چیست؟

جدول شماره ۴: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید حوزه به عوامل فرهنگی مؤثر نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

شماره سوال	اساتید دانشگاه						عوامل آموزشی
	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	بسیار کم	کم	میانگین	
۸	۷	۴۲	۲۳	۸	۳/۶	دعوت از شخصیتها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت زهرا(س) به عنوان الگوی زن مسلمان	
	۸/۸	۵۲/۵	۲۸/۸	۱۰			
۹	۱۴	۲۷	۲۳	۶	۳/۶۱	برگزاری مسابقات مقاله نویسی درباره ویژگیها و خصوصیات حضرت فاطمه(س)	
	۱۷/۵	۳۲/۸	۴۱/۳	۷/۵			
۱۰	۱۳	۲۹	۳۴	۴	۳/۶۳	دعوت از مداحان خوش نوا و خوش صدا جهت نوحه سرایی در ایام فاطمیه	
	۱۶/۳	۳۶/۳	۴۲/۵	۵			
۱۱	۱۱	۳۴	۲۱	۱۴	۳/۵۲	برپاداشتن جشن ولادت حضرت زهرا(س) و گرامی داشتن آن بیستم رجب	
	۱۳/۸	۴۲/۵	۳۳	۱۷/۵			
۱۲	۲	۲۹	۴۱/۳	۱۵	۳/۲	ترویج مراسم روضه خوانی در ایام فاطمیه در دانشگاهها و مراکز آموزش عالی	
	۲/۵	۴۱/۳	۳۴	۱۸/۸	۱/۳		
۱۳	۶	۱۵	۴۲/۵	۲۱	۲/۹۷	تهیه نوارهایی در خصوص روضه‌های حضرت زهرا(س) و در اختیار دانشجویان قرار دادن	
	۷/۵	۱۸/۸	۳۰	۲۶/۳	۵		

۱۴	چاپ احادیث حضرت فاطمه به صورت پوستره‌های جذاب و نصب آن در تابلو اعلانات	فراوانی	۴	۴۲	۳۷/۵	۴	۲/۹۷	۰/۱۹۸۰
		درصد	۵	۵۲/۵	۲۶	۵		
۱۵	تهیه نمایشنامه‌هایی در خصوص زندگی حضرت زهرا(س)	فراوانی	۶	۴۲	۳۲/۵	۵	۳/۵۸	۰/۱۷۷۴
		درصد	۷/۵	۵۲/۵	۴۹	۶/۳	۱/۳	
۱۶	اقدام به برگزاری نمایشگاه کتاب در خصوص طرز تفکر و فرهنگ و اخلاق حضرت فاطمه(س)	فراوانی	۵	۲۲	۶۱/۳	۳	۲/۲۷	۰/۱۶۶۳
		درصد	۶/۳	۲۸/۸		۳/۸		

طبق اطلاعات جدول فوق، بیشترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد و مربوط به گویه شماره هشت (دعوت از شخصیت‌ها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت زهرا(س) به عنوان الگوی زن مسلمان) با ۶۱/۳٪ و کمترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره سیزده (تهیه نوارهایی در خصوص روضه‌های حضرت زهرا(س) و در اختیار دانشجویان قرار دادن) با ۲۶/۳٪ است. میانگین نمره پاسخگویان در خصوص گویه‌های مربوط به عوامل فرهنگی بین ۲/۹۷۵ تا ۳/۶ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر اساتید حوزه، عوامل فرهنگی یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی مؤثر است.

سوال سوم تحقیق: عوامل انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از نظر اساتید دانشگاه چیست؟
جدول شماره ۵: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید دانشگاه در خصوص عوامل انگیزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی

شماره سوال	اساتید دانشگاه		بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	میانگین	انحراف معیار
	فراوانی	درصد							
۱۷	فراوانی	۸۵	۱۰۹	۳۰	۹		۴/۱۵	۰/۱۷۹۰	
	درصد	۳۶/۵	۴۶/۸	۱۲/۹	۳/۹				

ترتیب اردوهای زیارتی، فرهنگی بصورت رایگان برای دانشجویان که حداقل یک مقاله با موضوع حضرت فاطمه به چاپ رسانیده‌اند

۰/۷۵۱	۴/۱۳		۵	۳۷	۱۱۳	۷۸	فراوانی	معرفی دانشجویان محقق درباره شخصیت حضرت زهرا(س) از طریق یک رسانه رسمی مثل رادیو، تلویزیون یا روزنامه	۱۸
			۲/۱	۱۵/۹	۴۸/۵	۳۲/۵	درصد		
۰/۷۹	۳/۹	۲	۱۱	۳۹	۱۳۵	۴۶	فراوانی	ارایه لوح تقدیر و جوایز به دانشجویان محقق در مورد شخصیت حضرت فاطمه(س) توسط شخصیت‌های برجسته کشور طی مراسم رسمی	۱۹
		۹	۴/۷	۱۶/۷	۵۷/۹	۱۹/۷	درصد		
۰/۷۷۶	۴/۱۱		۷	۳۷	۱۱۱	۷۸	فراوانی	ارائه لوح تقدیر و جوایز به دانشجویان محقق در مورد شخصیت حضرت فاطمه(س) توسط شخصیت‌های برجسته کشور طی مراسم رسمی	۲۰
			۳	۴۷	۴۲/۵	۱۳/۸	درصد		
۰/۹۲۹	۳/۹۲	۳	۱۵	۲۰/۲	۱۰۰	۶۸	فراوانی	ترتیب دادن زیارت عتبات عالیه و مکه معظمه برای مقالات برتر دانشجویان در زمینه الگوهای اجتماعی حضرت فاطمه(س)	۲۱
		۱/۳	۶/۴	۲۹	۴۳/۹	۶۹/۲	درصد		
۰/۹۵۹	۴/۰۵	۶	۱۲	۱۲/۴	۱۰۳	۸۳	فراوانی	تشریح تأثیر آشنایی با شخصیت حضرت فاطمه(س) در آرامش و کاهش اضطرابی در زندگی و تأمین بهداشت روان	۲۲
		۲/۶	۵/۲	۳۵	۴۴/۲	۳۵/۶	درصد		
۰/۹۲۷	۴	۸	۶	۱۵	۱۱۱	۷۳	فراوانی	ایجاد شرایط و تسهیلات جهت ادامه تحصیل برای دانشجویانی که در زمینه زندگانی حضرت زهرا(س) به عنوان محقق برتر شناخته شده‌اند	۲۳
		۳/۴	۲/۶		۴۷/۶	۳۱/۳	درصد		

طبق اطلاعات جدول فوق، بیشترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره هفده (ترتیب اردوهای زیارتی، فرهنگی بصورت رایگان برای دانشجویان که حداقل یک مقاله با موضوع حضرت فاطمه به چاپ رسانده‌اند) با $۸۳/۳\%$ و کمترین درصد پاسخ‌ها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره بیست و یکم (ترتیب دادن زیارت عتبات عالیه و مکه معظمه برای مقالات برتر دانشجویان در زمینه الگوهای اجتماعی حضرت فاطمه (س)) با $۷۲/۱\%$ است.

میانگین نمره پاسخگویان در خصوص گویه‌های مربوط به عوامل انگیزشی بین $۳/۹۰۹$ تا $۴/۱۵۸$ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر دانشگاه عوامل انگیزشی یاد شده در نهادهای سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی مؤثرند.

سوال سوم تحقیق: عوامل انگیزشی مؤثر در نهادهای سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از نظر اساتید حوزه چیست؟

جدول شماره ۴: توزیع فراوانی و درصد پاسخ اساتید حوزه در خصوص عوامل انگیزشی مؤثر در نهادهای سازی رفتار حضرت(س) در بین دختران دانشگاهی

شماره سوال	عوامل آموزشی		اساتید دانشگاه						
	فراوانی	درصد	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	میانگین	انحراف معیار
۱۷	ترتیب اردوهای زیارتی،	۲۱/۳	۲۵	۲۸	۲۰	۴	۳	۳/۸۵	۱/۰۴
	فرهنگی بصورت رایگان برای دانشجویان که حداقل یک مقاله با موضوع حضرت فاطمه به چاپ رسانده‌اند		۲۵	۲۵	۲۵	۵	۳/۸		
۱۸	معرفی دانشجویان محقق	۳۶/۳	۳۹	۲۶	۲۵			۴/۰۵	۰/۸۲۵
	درباره شخصیت حضرت زهرا(س) از طریقه یک رسانه رسمی مثل رادیو، تلویزیون یا روزنامه		۳۶/۳	۳۲/۵	۳۱/۳				

۱۹	ارایه لوح تقدیر و جوایز به دانشجویان محقق در مورد شخصیت حضرت فاطمه(س) توسط شخصیت‌های برجسته کشور طی مراسم رسمی	فراوانی	۱۹	۴۱	۲۰		۳/۹۸	-۷۰۲
		درصد	۲۳/۸	۵۱/۳	۲۵			
۲۰	ارایه لوح تقدیر و جوایز به دانشجویان محقق در مورد شخصیت حضرت فاطمه(س) توسط شخصیت‌های برجسته کشور طی مراسم رسمی	فراوانی	۱۴	۳۷	۲۸	۱	۳/۸	-۷۳۶
		درصد	۱۷/۵	۴۶/۳	۳۵	۱/۳		
۲۱	ترتیب دادن زیارت عتبات عالیه و مکه معظمه برای مقالات برتر دانشجویان در زمینه الگوهای اجتماعی حضرت فاطمه(س)	فراوانی	۲۸	۲۳	۲۶	۲	۳/۹۳	-۹۴۵
		درصد	۳۵	۲۸/۸	۳۲/۵	۲/۵	۱/۳	
۲۲	تشریح تأثیر آشنایی با شخصیت حضرت فاطمه(س) در آرامش و کاهش اضطرابی در زندگی و تأمین بهداشت روان	فراوانی	۱۶	۳۹	۱۷	۸	۳/۷۸	-۸۸۱
		درصد	۲۰	۴۸/۸	۲۱/۳	۱۰		
۲۳	ایجاد شرایط و تسهیلات جهت ادامه تحصیل برای دانشجویانی که در زمینه زندگانی حضرت زهرا(س) به عنوان محقق برتر شناخته شده‌اند	فراوانی	۱۶	۴۳	۳۰	۱	۳/۹۱	-۷۴۹
		درصد	۲۰	۵۸/۸	۳۵	۱/۳		

طبق اطلاعات جدول فوق، درصد پاسخها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره نوزده (ارایه لوح تقدیر و جوایز به دانشجویان محقق در مورد شخصیت حضرت فاطمه (س) توسط شخصیت‌های برجسته کشور طی مراسم رسمی) با $۷۵/۱\%$ و کمترین درصد پاسخها در سطح زیاد و بسیار زیاد مربوط به گویه شماره بیست و یک (ترتیب دادن زیارت عتبات عالیه و مکه معظمه برای مقالات برتر دانشجویان در زمینه الگوهای اجتماعی حضرت فاطمه (س) با $۶۳/۸\%$ می‌باشد. میانگین نمره پاسخگویان در خصوص گویه‌های مربوط به عوامل انگیزشی بین $۳/۷۸۷$ تا $۴/۰۵$ در نوسان بوده، بدین معنا که از نظر اساتید حوزه، عوامل انگیزشی یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت فاطمه زهرا (س) در بین دختران دانشگاهی مؤثرند.

جدول شماره ۷: بررسی نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در

نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا (س) در بین دختران دانشگاهی

p	t	زن		مرد		جنسیت
		S	\bar{X}	S	\bar{X}	
۰/۳۱۱	۱/۴۳۷	۰/۵۸۱	۳/۳۱۲	۰/۴۸۱	۳/۲۴۱	عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دانشجویان
۰/۵۴۷	۰/۶۹۳	۰/۷۵۲	۳/۷۸۶	۰/۶۱۲	۴/۲۳۱	عوامل انگیزشی
۰/۰۰۰	۴/۷۱۲	۰/۴۳۹	۳/۹۲	۰/۱۸۶	۳/۸۱۸	عوامل فرهنگی

$n=۱۷۹۶$ بحرانی جدول

فرضیه H_0 : بین نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در

نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنا دار وجود ندارد.

فرضیه H_A : بین نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنادار وجود دارد.

نتایج جدول فوق نشان می دهد، t محاسبه شده در خصوص عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از t بحرانی جدول در سطح $P < 0/01$ ، بزرگتر بوده، از این رو تفاوت معنادار وجود داشته و فرضیه خلاف تایید می شود. اما در خصوص عوامل آموزشی و انگیزشی مؤثر، t محاسبه شده از t بحرانی جدول در سطح $P < 0/05$ کوچکتر بوده، یعنی بین نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در این سطوح تفاوت معنادار وجود ندارد.

جدول شماره ۸: مقایسه میانگین نظرات اساتید مرد و زن حوزه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی

p	t	زن		مرد		جنسیت
		S	\bar{X}	S	\bar{X}	
0/521	0/481	0/319	3/853	0/568	3/719	عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دانشجویان
0/031	2/446	0/513	4/219	0/441	3/286	عوامل آموزشی
0/042	3/294	0/250	3/316	0/429	4/171	عوامل فرهنگی

$t_{بحرانی} = 1/96$ جدول

فرضیه H_0 : بین نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنادار وجود ندارد.

فرضیه H_A : بین نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنادار وجود دارد.

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد t محاسبه شده در خصوص عوامل انگیزشی و فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از t بحرانی جدول در سطح $P < 0.05$ ، بزرگتر بوده، بدین معنا که بین نظرات اساتید مرد و زن حوزه در خصوص عوامل انگیزشی و فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنادار وجود داشته و فرضیه خلاف تایید می‌شود. اما در خصوص عوامل آموزشی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، t محاسبه شده از t بحرانی جدول در سطح $P < 0.05$ کوچکتر بوده و بدین معناست که تفاوت معناداری بین نظرات پاسخگویان در این سطح دیده نشده و فرضیه صفر تایید می‌شود.

جدول شماره ۹: مقایسه میانگین نظرات اساتید در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی برحسب سابقه تدریس مختلف.

P	F	۱۵ به بالا		۱۰ تا ۱۵ سال		۵ تا ۱۰ سال		کمتر از ۵ سال		جنسیت
		S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	S	\bar{X}	
۰/۱۵۱	۱/۴۵۵	۰/۳۷۰	۳/۳۳۳	۰/۶۱۸	۳/۴۹۹	۰/۴۱۸	۳/۲۶۱	۰/۴۹۱	۳/۶۷۱	عوامل آموزشی
۰/۰۱۹	۳/۸۱۷	۰/۴۱۷	۳/۰۱۹	۰/۴۴۱	۳/۸۱۵	۰/۵۳۲	۰/۸۲۹	۰/۳۷۱	۴/۸۲۸	عوامل انگیزشی
۰/۰۳۴	۳/۲۵۶	۰/۳۲۵	۳/۷۲۱	۰/۵۱۹	۳/۴۱۵	۰/۷۸۳	۳/۳۱۷	۰/۴۵۶	۴/۱۲۲	عوامل فرهنگی

فرضیه H_0 : بین نظرات اساتید در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، برحسب سابقه تدریس مختلف، تفاوت معنا دار وجود ندارد.

فرضیه H_A : بین نظرات اساتید در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، برحسب سابقه تدریس مختلف، تفاوت معنا دار وجود دارد.

نتایج جدول فوق نشان می دهد F محاسبه شده در خصوص عوامل انگیزشی و فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از F بحرانی جدول در سطح $P < 0.05$ ، بزرگتر بوده، بدین معنا که بین نظرات اساتید درباره تأثیر عوامل یاد شده در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنادار وجود داشته و فرضیه خلاف تأیید می شود. لیکن در خصوص عوامل آموزشی مؤثر در این باره، F محاسبه شده از F بحرانی جدول در سطح $P < 0.05$ کوچکتر بوده و بدین معناست که تفاوت معناداری بین نظرات اساتید برحسب سابقه تدریس مختلف در این سطح دیده نشده و فرضیه صفر تأیید می شود. جدول شماره ۱۰: مقایسه میانگین نظرات اساتید در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی.

P	F	حوزه		دانشگاه		جنسیت
		S	\bar{X}	S	\bar{X}	
۰/۰۰۰	۴/۸۸۰	۰/۱۵۱۰	۳/۸۰	۰/۳۹۹	۳/۳۴	عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی
۰/۰۶۲	۳/۱۴۲	۰/۴۱۹	۴/۰۲۵	۰/۳۷۰	۴/۵۰	عوامل آموزشی
۰/۱۹۶	۱/۸۱۱	۰/۶۴۸	۰/۱۸۶۰	۰/۱۵۷۷	۳/۶۲	عوامل فرهنگی

۱/۹۶ = بحرانی جدول

فرضیه H_0 : بین نظرات اساتید حوزه و دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنا دار وجود ندارد.

فرضیه H_A : بین نظرات اساتید در خصوص عوامل سه گانه مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معنا دار وجود دارد.

نتایج جدول فوق نشان می‌دهد، t محاسبه شده در خصوص عوامل فرهنگی مؤثر در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی از t بحرانی جدول در سطح $P < 0/01$ ، بزرگتر بوده، از این رو تفاوت معنادار وجود داشته و فرضیه خلاف تأیید می‌شود. اما در خصوص عوامل آموزشی و انگیزشی مؤثر، t محاسبه شده از t بحرانی جدول در سطح $P < 0/05$ کوچکتر بوده، یعنی بین نظرات اساتید حوزه و دانشگاه در مورد عوامل فرهنگی در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی، تفاوت معناداری دیده نشده و فرضیه صفر تأیید می‌شود.

نتیجه گیری

امروز با ورود فن‌آوری و ماشینی زندگی و بوجود آمدن تسهیلات به لحاظ فیزیکی، فرهنگ تحت تأثیر قرار گرفته و شاهد نابسامانی‌هایی نیز در عرصه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی هستیم. ابزارهای تهاجمی تغییر شکل یافته بجای مرز و بوم کشور، فرهنگ، تفکر و اندیشه افراد بویژه قشر تحصیل کرده و دانشگاهی را مورد حمله قرار داده است. در این میان دختران بیشتر در معرض آسیب قرار گرفته‌اند. این در حالی است که از جمله وظایف یک تحصیل کرده دانشگاهی در جامعه ما حفظ فرهنگ، ارزشهای اسلامی و توسعه آن می‌باشد. در این صورت می‌توان ضمن حفظ و توسعه فرهنگ و ایدئولوژی اسلامی در برابر تهاجم فرهنگی ایستادگی کرد. نهادینه کردن رفتار حضرت فاطمه(س) ... دختران دانشگاهی بعنوان یک مؤلفه ایدئولوژی اسلامی نقش مهمی در این راستا دارد.

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که براساس نظرات اساتید حوزه و دانشگاه عوامل آموزشی، فرهنگی و انگیزشی در نهادینه‌سازی رفتار حضرت زهرا(س) در بین دختران دانشگاهی موثرند. ۷۲/۲٪ از اساتید دانشگاه براین عقیده‌اند که یکی از عوامل آموزشی مؤثر در این راستا؛ استفاده از روش تدریس فعال مثل روش پرسش و پاسخ می‌باشد. ۶۷/۶٪ از اساتید حوزه بر این نظرند که جهت نهادینه کردن رفتار حضرت فاطمه(س) در بین دختران دانشگاهی، می‌بایستی «دانشجویان را به کارهای تحقیقاتی پیرامون زندگی حضرت زهرا(س) هدایت کرد. نظرات اساتید حوزه و دانشگاه بیانگر این است که درگیری افراد دانشجو با موضوع یاد شده موجب علاقمندی آنها به آن می‌شود.

تحقیقات و مطالعات روانشناسی مشخص کرده است، زمانی درک و فهم برای شاگردان پیرامون مطالبی ایجاد می‌شود که به صورت فعالانه به یادگیری پردازند. ۶۸/۲٪ از اساتید دانشگاه و نیز ۶۱/۳٪ از اساتید حوزه معتقدند، «دعوت از شخصیت‌ها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت زهرا(س) به عنوان الگوی زن مسلمان» از عوامل فرهنگی مؤثر در راستای نهادینه کردن رفتار حضرت زهرا در بین دختران دانشگاهی است.

بی شک ارزیابی سخنرانی علمی جذاب توسط صاحب‌نظران می‌تواند، انگیزه مطالعه و فهم بیشتر را فراهم کند. ۸۳/۳٪ از اساتید دانشگاه معتقدند: «ترتیب اردوهای زیارتی و فرهنگی بصورت رایگان برای دانشجویانی که حداقل یک مقاله با موضوع حضرت زهرا به چاپ رسانیده‌اند» از عوامل انگیزشی در این زمینه است. ۷۵/۱٪ از اساتید حوزه «فراهم کردن وام تحصیلی برای دانشجویان محقق در زمینه الگوی رفتاری حضرت فاطمه(س)» را مهمترین عامل انگیزشی در جهت منطبق شدن رفتار دختران دانشگاهی با الگوهای رفتار حضرت فاطمه می‌دانند، مقایسه نظرات اساتید مرد و زن دانشگاه در خصوص عوامل سه گانه آموزشی، انگیزشی و فرهنگی مؤثر یاد شده در سطح $P < 0/05$ ، تفاوت معنادار وجود دارد. اما بین نظرات آنها در خصوص عوامل آموزشی و انگیزشی مؤثر یاد شده در سطح $P < 0/05$ ، تفاوت معنادار دیده نمی‌شود.

بررسی نظرات اساتید مرد و زن حوزه در خصوص تأثیر عوامل سه گانه در نهادینه کردن رفتار حضرت فاطمه (س) در بین دختران دانشگاهی نشان می‌دهد که بین نظرات در خصوص عوامل انگیزشی و فرهنگی در سطح $P < 0/05$ تفاوت معنادار وجود دارد، اما در مورد عوامل آموزشی در سطح $P < 0/05$ در این زمینه، تفاوت معناداری دیده نمی‌شود. همچنین مقایسه نظرات اساتید در مورد عوامل سه گانه آموزشی، انگیزشی و فرهنگی مؤثر در نهادینه کردن رفتار حضرت زهرا (س) برحسب سابقه تدریس مختلف نشان می‌دهد، بین نظرات اساتید در خصوص عوامل انگیزشی و فرهنگی مؤثر یاد شده در سطح $P < 0/05$ تفاوت معنادار وجود ندارد. همچنین مقایسه نظرات اساتید برحسب محل تدریس (حوزه و دانشگاه) نشان می‌دهد، بین نظرات آنها در خصوص عوامل آموزشی مؤثر یاد شده در سطح $P < 0/01$ و عوامل انگیزشی مؤثر در سطح $P < 0/05$ تفاوت معنادار وجود دارد. این درحالی است که بین نظرات آنها در خصوص تأثیر عوامل فرهنگی یاد شده در نهادینه کردن رفتار حضرت زهرا (س) در بین دختران دانشگاهی در سطح $P < 0/05$ تفاوت معناداری وجود ندارد.

به طور کلی نتایج این تحقیق نشان می‌دهد، عوامل آموزشی، فرهنگی و انگیزشی در نهادینه سازی رفتار حضرت زهرا (س) در بین دختران دانشگاهی مؤثر در سطح $P < 0/01$ تفاوت معنادار وجود دارد، اما بین نظرهای آنها در مورد عوامل آموزشی و انگیزشی یاد شده مؤثر در سطح $P < 0/05$ تفاوت معنادار دیده نمی‌شود.

توصیه‌هایی بر اساس یافته‌های تحقیق

- ۱- استفاده از روش‌های تدریس فعال مثل روش پرسش و پاسخ در خصوص بررسی خصوصیات رفتاری حضرت زهرا (ص).
- ۲- دعوت از شخصیت‌ها و روحانیون برجسته جهت سخنرانی پیرامون حضرت زهرا (س) بعنوان الگوی زن مسلمان.

- ۳- هدایت دانشجویان جهت کارهای تحقیقاتی پیرامون زندگانی حضرت زهرا(س).
- ۴- ترتیب اردوهای زیارتی، فرهنگی بصورت رایگان برای دانشجویانی که حداقل یک مقاله با موضوع حضرت زهرا(س) به چاپ رسانیده‌اند.
- ۵- فراهم کردن وام تحصیلی برای دانشجویان محقق در زمینه الگوهای رفتاری حضرت فاطمه(س).

منابع

- ۱- قرآن، سوره الرحمن، آیه ۲۰.
- ۲- الرحمانی، الهمدانی، احمد، فاطمه الزهراء علیها السلام بوجه قلب المصطفی(ص)، تهران، ۱۳۶۹.
- ۳- انصاری، عذرا، جلوه‌های رفتاری حضرت زهرا(س)، ناشر: قم، ۱۳۷۲.
- ۴- حضرت فاطمه(س) بهترین الگوی بانوان، ترجمه محمدباقر فالی، ناشر: قم، ۱۳۶۸.
- ۵- حضرت امیرالمؤمنین علی(ع)، نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی، چاپ اول، انتشارات حضور، پاییز ۱۳۷۹.
- ۶- رسولی محلاتی، سیدهاشم، فاطمه زهرا(س)، تهران، ۱۳۷۵.
- ۷- رضوی سیدمهدی، زهروه زهرا، زندگی فاطمه زهرا سلام‌الله علیها، تهران، ۱۳۵۰.
- ۸- صادقی اردستانی، احمد، فاطمه، الگوی زن مسلمان، مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، پاییز ۱۳۷۶.
- ۹- عمید، حسن، فرهنگ عمید، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۶.
- ۱۰- متقی هندی، کنز العمال، جلد ۱۳، بیروت، ۱۴۰۵.
- ۱۱- مجلسی، محمدتقی، بحار الانوار، جلد ۴۳ و ۷۲.
- ۱۲- مدرسی، محمدتقی، فاطمه زهرا اسوه زندگی، ترجمه مهدی عبداللهی، قم، ۱۳۷۱.
- ۱۳- مطهری، مرتضی، تعلیم و تربیت در اسلام، چاپ بیست و سوم، انتشارات صدرا، بهار ۱۳۷۳.
- ۱۴- مطهری، مرتضی، انسان کامل، چاپ اول، انتشارات صدرا، زمستان ۱۳۶۷.

همکاران علمی مجله

دانشگاه تهران	دکتر فرج الله احمدی
دانشگاه اصفهان	دکتر مهدی امامی جمعه
دانشگاه قم	دکتر محسن جوادی
دانشگاه اصفهان	دکتر لقمان دهقان نیری
دانشگاه اصفهان	دکتر جعفر شانظری
دانشگاه پیام نور شهرضا	ناصر عرب مومنی
دانشگاه اصفهان	دکتر علی اکبر کجباف
دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان	دکتر سید هاشم گلستانی
دانشگاه اصفهان	دکتر سید اصغر محمود آبادی
دانشگاه اصفهان	دکتر سید احمد محمودی
دانشگاه اصفهان	محمد مشکات
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	حسین مطیع
دانشگاه اصفهان	دکتر اصغر منتظر القائم
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	قدرت الله مومنی
دانشگاه اصفهان	زنده یاد دکتر مهدی مهرعلیزاده
دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	دکتر محمد نصر اصفهانی
دانشگاه اصفهان	محسن نصری

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی